

Document marc d'Incidència Social a La Salle

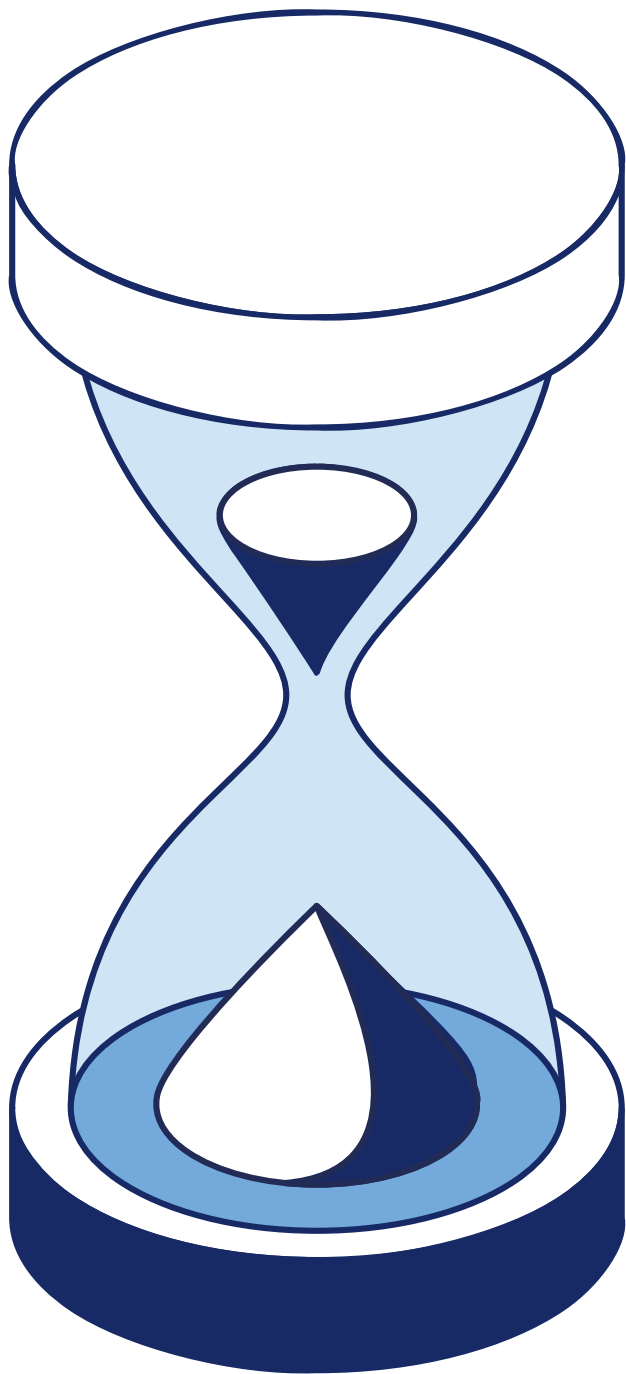
Sobre aquest document

- Elaborat per l'Equip d'Animació Districtal (EAD).
- Aprovat pel consell de la MEL del Districte (20 d'octubre 2023).
- 📍 Carrer Marqués de Mondejar, 32 - 28028 Madrid.
- ✉ educacion@lasalle.es
- 🌐 www.lasalle.es
- 📘 La Salle Arlep
- 🐦 [@sallearlep](https://twitter.com/sallearlep)

Índex

1	Presentació	... 3
2	Què entenem per incidència?	... 8
3	Analitzem on estem	... 13
●	3.1 Sensibilització a les ONGD	... 17
●	3.2 Sensibilització en les OSE	... 19
●	3.3 Sensibilitzar i fer-se visible a les escoles i universitats	... 21
●	3.4 El voluntariat	... 23

1. Presentació

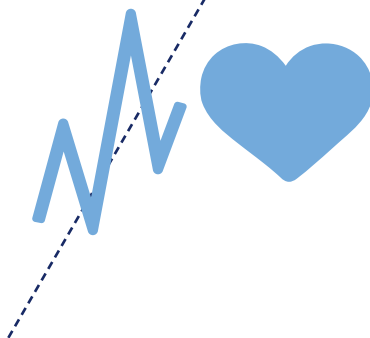
Compromís amb l'Agenda 2030

El 8 de setembre de 2000, els 189 països membres de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) aproven la "Declaració del Mil·lenni". En aquesta es comprometen a dur a terme les polítiques necessàries perquè, l'any 2015, milions de persones puguin viure amb dignitat.

Davant l'incompliment o el compliment parcial d'aquests compromisos, l'any 2015 l'ONU va aprovar l'Agenda 2030 sobre el Desenvolupament Sostenible, una aliança entre els països per emprendre un nou camí conjunt que permeti millorar la vida de tothom sense deixar ningú enrere. Suposa que els països han d'aplicar els acords assolits en l'àmbit de les polítiques domèstiques i de cooperació internacional per garantir l'equitat i la sostenibilitat. L'Agenda compta amb 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, que inclouen des de l'erradicació de la pobresa fins a les actuacions ineludibles davant el canvi climàtic, l'educació, la igualtat de la dona, la defensa del medi ambient o el disseny de les nostres ciutats.

L'assoliment dels objectius, el seu seguiment i la millora dels indicadors suposen que les persones puguin viure en un món millor i puguin dissenyar millors eines per continuar construint-ne un de cada cop més just i sostenible.

D'acord amb tot això, es fa necessari un pla nacional d'ODS, que inclogui la redefinició i identificació de les polítiques afectades, la identificació de plans existents que s'emmarquin en aquest context, la designació d'organismes coordinadors, la convocatòria d'un grup de diàleg i el treball amb agents socials, universitats i ONG.

Un altre aspecte positiu és que el desenvolupament de l'Agenda 2030 suposa un treball en xarxa, coordinat i coherent, on se sumen esforços, en diferents àmbits d'actuació i des dels poders públics i la ciutadania, per a assolir globalitat, que implica els drets i que ha de tenir un impacte positiu en totes les persones, especialment les més vulnerables.

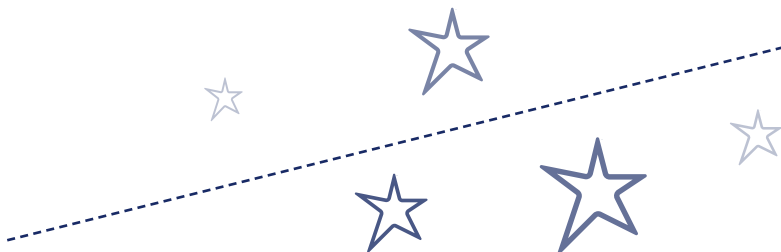
Compromís amb la Missió Educativa

Aquests objectius, el compliment dels quals suposaria un avenç significatiu en la lluita contra la pobresa i l'exclusió al món, i que s'han convertit en una referència a l'hora de prendre decisions i apostar per canvis socials, són assumits com a propis per La Salle.

A través de les diferents obres educatives (escoles, universitats, obres socioeducatives) i ONGD, contribuïm a donar suport i sensibilitzar sobre alguns dels passos que cal fer per al seu compliment.

Els ODM van formar part dels projectes i campanyes de sensibilització i educació per al desenvolupament, iniciatives de pastoral, compromisos de voluntariat, gestió ètica de les nostres obres, etc. I actualment, responent a la segona generació d'objectius, els ODS, continuem treballant en xarxa amb compromisos actualitzats.

Cada obra realitza les campanyes i projectes adaptant-los al seu context i possibilitats, coneixent i nodrint-se de les iniciatives de la resta d'obres. Reconeixem la possibilitat de créixer en coordinació com a Institució.

És per això que, en la III Assemblea per a la Missió Educativa Lasal·liana (AMEL), en data 5 de desembre de 2018, La Salle adquireix el compromís de crear un Pla d'Incidència Social, tot unint els esforços, criteris, experiència i coneixement dels àmbits d'actuació de les diferents obres educatives i ONGD.

Tenint en compte l'ampli ventall de possibilitats, és imprescindible tenir identificats i definits temes d'interès comú, analitzar els problemes als quals podem donar resposta i per als quals tenim propostes a aportar, tenir clars els llocs on es pot incidir i amb quina població és important i urgent treballar.

Objectius de Desenvolupament Sostenible ODS

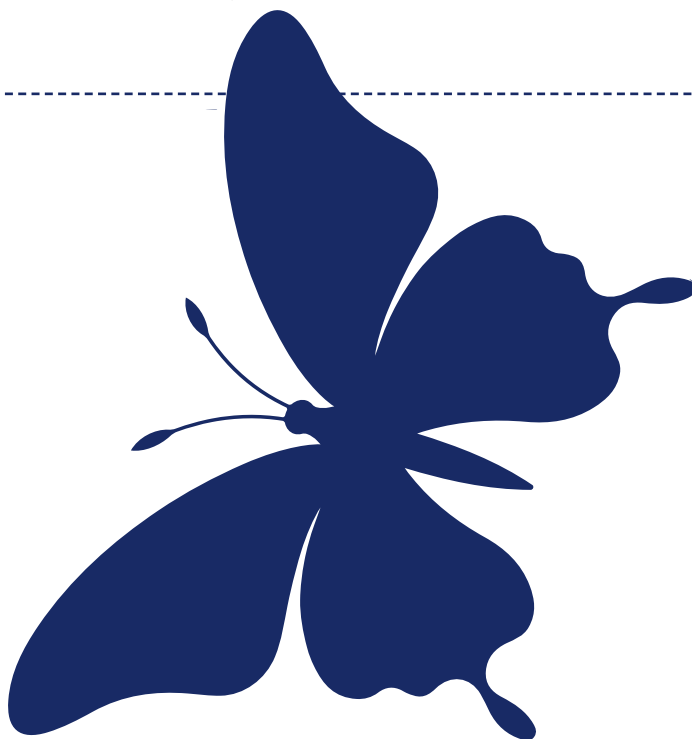

2. Què entenem per incidència?

Compromís amb un món més just i solidari

La incidència social i política és la capacitat d'influir per produir un canvi, oferint alternatives que cerquin una transformació social real, coherent amb els valors que sostenen el nostre compromís amb la construcció i el desenvolupament d'un món més just i solidari, i que parteixi de la reflexió i de la nostra experiència d'atenció als col·lectius més necessitats com a pilar essencial de la missió encomanada.

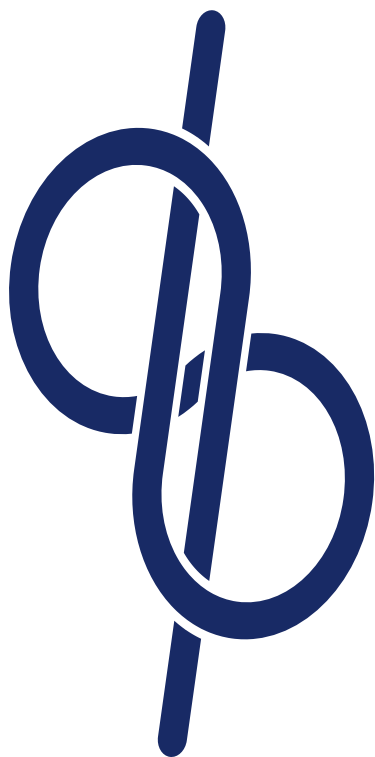

La incidència social i política implica també l'exercici de drets i democràcia per part de la ciutadania davant les decisions dels governs i administracions que lesionin o no defensin els drets humans i la justícia social, i que no promoguin la protecció del bé comú, entès aquest com allò que es troba en la veritable essència de la humanitat i deixa enrere els interessos de qualsevol mena i, més concretament, els polítics, econòmics o financers.

Suposa treballar, en l'àmbit institucional i en xarxa, amb altres institucions i organitzacions, amb la voluntat clara de sensibilitzar, visibilitzar i conscienciar, des dels entorns que ens són propers fins a la societat en general, amb l'objectiu de millorar la realitat.

Per a això, i conscients que l'educació és una eina transformadora, situem la solidaritat, la justícia social i la pau al centre dels interessos individuals i socials. La Salle es presenta com a promotora del desenvolupament humà i d'un món sostenible per a totes les persones.

Treballar en xarxa en el tercer sector social

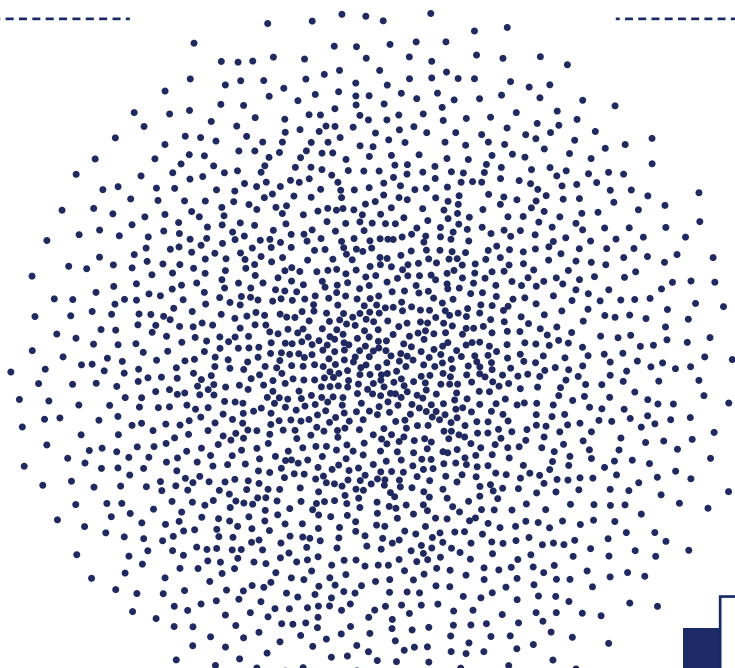
A més, implica treballar en xarxa fomentant la cooperació entre entitats del Tercer Sector Social i ONGD, afavorint el flux d'informació enriquidora per a l'assoliment d'objectius comuns. A través de la participació en grups de treball, comissions, assemblees, juntes directives de plataformes, coordinadores, xarxes... afavorim una interlocució amb les institucions polítiques i amb potestat decisòria per a poder incidir en el canvi de legislacions, plans, acords, pactes, etc., sobre aspectes que ens són propers com a institució (infància, educació, pobresa, exclusió, voluntariat, etc.) i que són necessaris perquè l'avenç i la millora siguin possibles.

En el nostre cas, aquesta incidència tindria un vessant intern de sensibilització, que es concretaria en accions que, encara que petites, ajuden a produir un canvi immediat i que, a llarg termini, es tradueixi en un redisseny de la consciència social; i una altra d'externa, de visibilització i denúncia, que ens posicioni en la defensa d'aquells àmbits des dels quals podem fer possible aquest canvi a un nivell més global i de manera més perdurable.

El paper primordial de La Salle en la formació de la ciutadania global

Com a institució, “La Salle assumeix el seu paper crucial en la formació d’una ciutadania capaç d’exercir els seus drets, complir els seus deures, defensar el que és públic, enfortir el teixit social, participar en els processos democràtics i interessar-se per la política i allò polític”. (Declaració sobre la Missió Educativa Lasal·liana - 2020, p. 95).

En aquesta línia de compromís social i polític, pot ser interessant recordar les paraules de Pere Casaldàliga, bisbe de Sao Félix do Araguaia (Brasil 1928-2020) on llegim: “S’ha de fer política, sí senyor, i no hi pot haver religió autèntica, sobretot religió cristiana, si no es fa també política. Tot és política, tot i que la política no ho és tot. (...) L’expressió “no-violència” no ha de ser sinònim de passivitat. La revolució comença en el cor. No hi ha pau veritable, si no està fonamentada en la justícia. Qui ni és plenament honest en el quotidià, no pot arreglar el món”.

3. Analitzem on estem

La Salle du a terme la seva missió a través de diverses obres educatives i ONGD. Aquestes obres compleixen la seva tasca, en part, de forma individual per atendre a col·lectius vulnerables i, en part, de forma cooperativa a través de xarxes i coordinadores lasal·lianes i no lasal·lianes. També, faciliten l'elaboració d'un discurs comú i la incidència més eficient en les polítiques educatives i socials.

Participació en plataformes, xarxes... en el tercer sector social

La xarxa de col·laboració i interlocució en diferents àmbits i espais afavoreix que les persones i col·lectius més vulnerables puguin participar socialment i que la lluita pels drets socials arribin a llocs on amb un treball individual no s'arribaria.

Les xarxes poden tenir el seu àmbit d'actuació a escala local, autonòmic, estatal i internacional. La seva activitat procura incidir en les estratègies d'aquests àmbits.

Actualment, les obres educatives i les ONGD lasal·lianes participen en més de 100 espais de treball coordinat, tant lasal·lians com no lasal·lians (Tercer Sector Social...). Aquests espais són xarxes, coordinadores, plataformes, taules, confederacions, etc. En ells es treballa en àmbits com l'educació, la cooperació internacional, el comerç just, el voluntariat, els drets de la infància, el dret a l'habitatge...

Al Districte Arlep, les organitzacions de cooperació internacional i solidaritat treballen conjuntament a través de la Coordinadora d'ONGD Lasal·lianes, les obres socioeducatives a través de la Coordinadora d'Obres Socioeducatives, i les escoles i universitats dins de les organitzacions d'educació cristiana. Procuren portar, als diferents àmbits, un plantejament comú que parteix de les experiències existents en les diverses realitats.

Les escoles i les universitats esdevenen espais de sensibilització en els quals es mostra la realitat de les obres socioeducatives i ONGD, així com espais de visibilització de moltes de les seves campanyes i accions, en les quals es té present la incidència social.

Entitats d'Acció Social per a persones vulnerables

Les obres educatives i les ONGD participen en la sensibilització, la creació de discurs compartit i la interlocució amb institucions públiques i privades en temàtiques com la pobresa, la inclusió social, la migració, l'asil, la inserció laboral, la cooperació internacional, l'educació per al desenvolupament, el voluntariat, la solidaritat, l'equitat de gènere, la interreligiositat, els drets humans, els drets de la infància, la convivència, la interculturalitat, el dret a l'habitatge... de col·lectius diversos com ara la infància, la població jove, les dones, les persones immigrades, les persones adultes, les persones sense llar, les persones amb problemes de salut mental, etc.

Defensen, a través del treball en xarxa, el compliment dels drets humans, la inclusió i la dignitat de les persones, així com l'actuació per reduir la pobresa i la seva prevenció. Aquests objectius s'assoleixen incorporant a l'estratègia de les organitzacions les línies d'acció associades a les fites dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3.1 Sensibilització a les ONGD

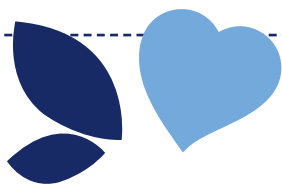
La missió de les ONGD del Districte és construir un món més just i solidari, en què totes les persones, especialment les empobrides, puguin viure dignament.

Per fer-ho possible, s'estableixen canals de participació activa, mitjançant projectes de cooperació al desenvolupament, campanyes de sensibilització i incidència política, promoció del voluntariat i del comerç just, així com la promoció de l'Educació Transformadora per a la Ciutadania Global, donant resposta als problemes socials vinculats amb la pobresa, les desigualtats i l'exclusió social.

De manera anual, les entitats de desenvolupament, juntament amb altres organitzacions (Fundació La Salle, Sopro, Maristes i Claretians), coordinen la posada en marxa d'una campanya de sensibilització emmarcada en l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible que aquesta inclou.

**Les ONGD
lasal·lianes
treballen per
construir
un món més
just i solidari.**

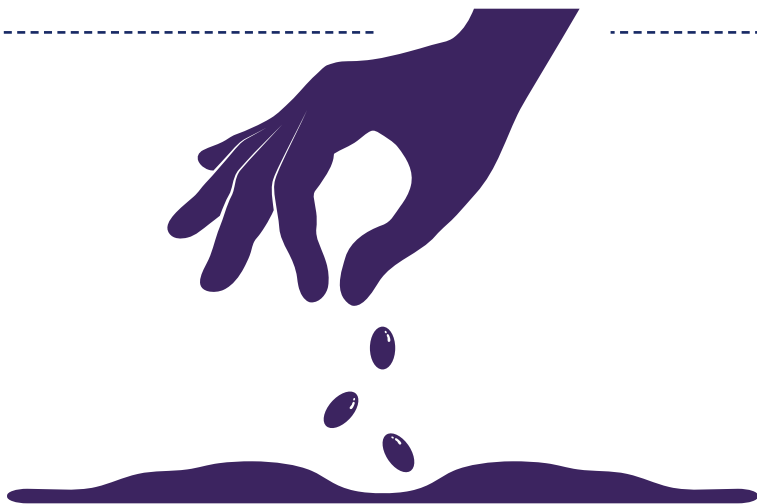

Aquest material es treballa als centres educatius i està pensat per al seu desenvolupament en totes les etapes educatives.

D'altra banda, sovint es duen a terme xerrades, tallers i trobades als centres educatius, algunes de les quals amb la col·laboració de les obres socioeducatives.

A més, gràcies al suport d'algunes administracions públiques, s'executen diversos projectes de sensibilització al llarg de l'any, que es treballen principalment a les obres educatives, amb temàtiques diverses: comerç just i consum responsable, sostenibilitat, voluntariat, justícia global, entre altres.

Un exemple és el projecte Centres Educatius pel Comerç Just, que s'executa des de l'any 2011, i que pretén que tota la Comunitat Educativa participi en accions de sensibilització i conegui els impactes que té el consum sobre les persones productores i sobre el medi ambient, fomentant la reflexió i promovent el Comerç Just com una eina per exercir un Consum Responsable.

3.2 Sensibilització a les OSE

**Les OSE
lasal·lianes tenen
com a compromís
fer paleses les
situacions de
vulnerabilitat**

Les Obres Socioeducatives La Salle tenen el compromís de fer visibles les situacions de vulnerabilitat, exclusió i pobresa de les persones i col·lectius amb els quals treballen. A més de dur a terme una intervenció socioeducativa directa amb aquestes persones, també donen a conèixer a la societat que aquestes situacions existeixen i que cal treballar per generar polítiques públiques que les atenguin i evitin que continuïn produint-se.

Les formes de sensibilització són diverses i cada obra, en funció del seu àmbit d'actuació, difon unes temàtiques o unes altres, sempre tenint en compte que les persones i els seus drets són el més important. En el marc de l'Agenda 2030 ja esmentada, es parla, en diversos fòrums, sobre drets humans, infància, inclusió social, immigració, participació social, etc., així com sobre la tasca pròpia de les OSE. Les activitats de sensibilització, a voltes, es duen a terme en coordinació amb altres entitats.

Algunes obres participen en diversos congressos d'àmbit estatal i autonòmic, juntament amb altres entitats, en les quals es fa incidència en temes relacionats amb la immigració, el voluntariat, els drets de la infància, els Objectius de Desenvolupament Sostenible... (ODS).

De la mateixa manera, hi ha entitats que participen en fires de voluntariat en diferents universitats, incidint en diverses temàtiques vinculades amb els drets de la infància.

Es planifiquen tallers adreçats a l'alumnat de centres educatius i universitats per sensibilitzar sobre la interculturalitat, les causes de la desigualtat i la pobresa, els processos migratoris, els drets humans, la inclusió social, la convivència, etc. A més, es fan formacions sobre aquestes temàtiques adreçades a totes les edats. En col·laboració amb altres entitats del tercer sector, es participa en diferents mobilitzacions de denúncia i incidència.

3.3 Sensibilització i visibilització a col·legis i universitats

Als col·legis i universitats es duen a terme accions de sensibilització contemplades en el projecte marc d'Educació en la Justícia, la Solidaritat i la Pau del Districte Arlep.

El nostre projecte educatiu, Nou Context d'Aprenentatge (NCA), recull específicament aquestes accions com una de les fonts essencials d'inspiració i com a eixos vertebradors d'activitats, reflexions i

projectes emmarcats dins dels àmbits d'aprenentatge dissenyats per a cada etapa.

Les obres educatives i universitats lasal·lianes cal que aprofitin els seus espais per a fer visible i sensibilitzar sobre la importància de comprometre's amb la societat que vivim

La proposta de sensibilització del NCA s'enriqueix amb la incorporació de dinàmiques relacionades amb la convivència, la responsabilitat, el reconeixement de l'altre i la cura de l'entorn.

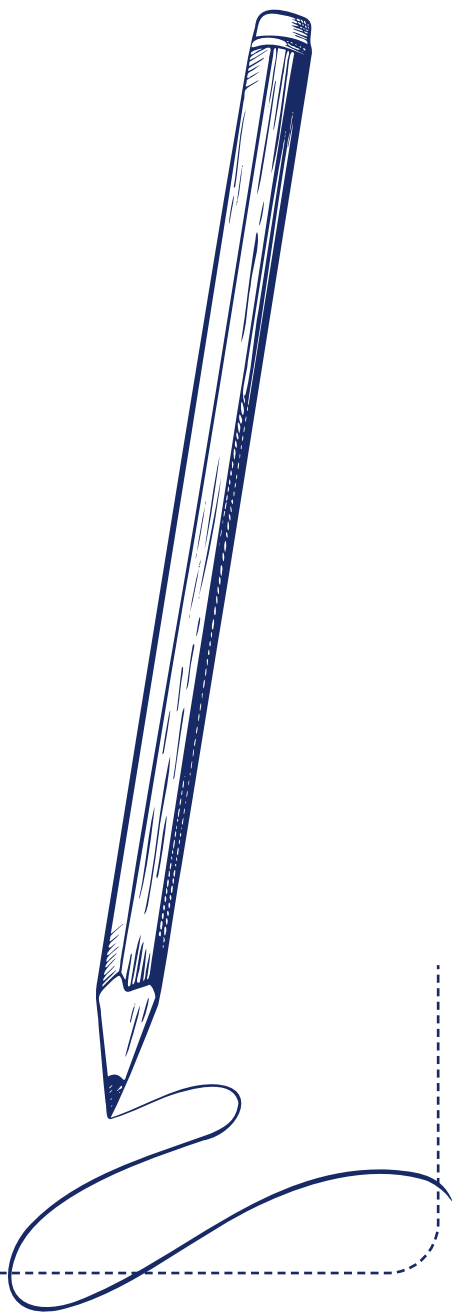
A més, recolzats en els principis pedagògics del NCA, es duen a terme tallers en totes les etapes i cursos, on es fa partícip a l'alumnat de la realitat en què viu i se'l sensibilitza dins del context que impregna els aprenentatges.

La proposta pedagògica del NCA ofereix a l'alumnat experiències que els permeten sentir-se protagonistes a la societat en què viuen i ser part activa en les propostes que permetin processos de canvi per a la seva millora.

A tot això s'hi sumen les accions proposades per les ONGD a través dels programes de Comerç Just i les xerrades realitzades per persones de les OSE, en què es mostra la seva activitat i es convida l'alumnat dels cursos superiors a sumar-se a algun dels seus projectes, que compten amb persones voluntàries.

Una altra manera de dur a terme la sensibilització i la visibilització sobre la importància de comprometre's amb la societat en què vivim és mitjançant l'ús de les xarxes socials. Disposar d'una estratègia comuna per a l'ús d'aquestes xarxes potencia el missatge que es vol transmetre.

3.4 El voluntariat

El voluntariat és un tresor que hem de cuidar i reconèixer. El voluntariat és un pilar fonamental de les obres lasal·lianes. A través de la tasca voluntària, les persones se sensibilitzen i, alhora, sensibilitzen les persones del seu entorn, generant coneixement sobre realitats socials diferents de les que transmeten els mitjans de comunicació.

Participar de manera voluntària suposa una oportunitat per a joves i adults de viure el Carisma i la Missió Lasal·liana, juntament amb els Germans, persones associades i altres lasal·lians, des d'una mirada altruista i compromesa, especialment amb els col·lectius més vulnerables i en risc d'exclusió social (infància, joventut i persones adultes). A la base del voluntariat social lasal·lià hi ha la vivència comunitària com a part intrínseca i fonamental. Ens sostenim en la convicció que l'acció a favor de la Justícia, la Solidaritat i la Pau contribueix a la transformació del món.

**El voluntariat
és un tresor
que cal cuidar
i reconèixer**

Considerem el servei del voluntariat com un element clau de la nostra societat, ja que és una eina de transformació de les injustícies. Ofereix la possibilitat a totes les persones, sense discriminació d'origen, religió, edat, sexe, condició social o econòmica, de donar lliurement el seu temps, el seu talent i la seva energia a les persones més necessitades.

Les diferents obres ofereixen espais per fer voluntariat tant en l'àmbit local com nacional i internacional. Cada persona voluntària és un tresor, i se li ofereixen oportunitats per aprendre, intercanviar, generar espais de diàleg i d'apropament a altres realitats. També és una oportunitat per desmuntar prejudicis i estereotips, i a través del contacte directe amb les persones, identificar com es pot contribuir a donar resposta a necessitats no cobertes. Això implica, a més, conèixer mecanismes de participació social per poder incidir en millors polítiques públiques que promoguin la igualtat d'oportunitats.

ACCIÓ SOCIAL

Districte Arlep

www.lasalle.es